

**Ірина Варава,**  
доктор філософії, доцент кафедри  
теорії держави і права юридичного факультету  
Національного авіаційного університету,  
м. Київ, Україна  
e-mail: [varavairina8@gmail.com](mailto:varavairina8@gmail.com)  
ORCID:0000-0001-5168-2775

**Олексій Шило,**  
науковий співробітник сектору ІКТ і наукометрії  
відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти,  
Державної науково-педагогічної бібліотеки України  
імені В. О. Сухомлинського,  
м. Київ, Україна  
e-mail: [alex@n-t.ru](mailto:alex@n-t.ru)

## НАСТУПНІСТЬ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ ЯК ОСНОВА ГОТОВНОСТІ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У дослідженні йдеться про наступність фахової підготовки ІТ-спеціалістів, яких потребує сучасний ринок праці інформаційного суспільства, як важливий чинник готовності до професійної діяльності та фахового самовдосконалення.

У листі Міністерства освіти і науки України «Щодо покращення якості підготовки фахівців для ІТ-галузі» акцентовано увагу на необхідності перегляду змісту нормативних дисциплін у навчальних закладах освіти в підготовці ІТ – фахівців. У 2016 р. МОН України проведено роботу зі створення нових освітніх стандартів, структуру яких обумовлено Законом про вищу освіту (2014 р.). У нових стандартах значну увагу приділено збереженню принципу наступності у навчанні, сутність якого полягає не лише в наявності наступних зв'язків, а й у забезпеченні динаміки розвитку педагогічного процесу в підготовці фахівців. Незважаючи на значний доробок наукової спільноти в опрацюванні цієї проблеми, однозначного розуміння сутності та функцій цього феномену немає.

Метою дослідження є доведення актуальності наступності фахової підготовки як основи готовності майбутніх техніків-програмістів до професійної діяльності, розкриття сутності та змісту поняття «наступність фахової підготовки ІТ-спеціалістів», здійснення аналізу наукових праць із заявленої проблематики. Застосовані методи дослідження: аналіз, синтез, логічний, порівняльний методи.

Здобуті результати: зроблено висновок про те, що наступність як дидактичний принцип характеризується такими ознаками: загальність, дидактичність, взаємопроникнення і взаємозв'язок з іншими принципами (наприклад, науковості та доступності, професійної спрямованості тощо). Авторка доводить також, що готовність до професійного самовдосконалення майбутніх техніків-програмістів є одним із необхідних компонентів їхньої фахової компетентності.

**Ключові слова:** фахова передвища освіта, готовність до професійної діяльності, самовдосконалення, саморозвиток, наступність, техніки-програмісти, професійний стандарт, ІТ-галузь, інформаційні технології.

**Постановка проблеми.** Інтеграція України до світової спільноти, а відтак приведення вітчизняної освіти у відповідність із світовими стандартами й вимогами, зумовила необхідність внесення змін до чинної системи освіти, зокрема до системи професійної підготовки фахівців з програмування.

Для освітніх систем розвинених країн характерними є два суттєво різних типи структури. Це «лінійні» (США й Іспанія) та «деревовидні» (Австрія, Франція та ін.), у яких передбачено варіативність вибору ступенів освіти.

У більшості країн Західної Європи та Північної Америки передбачено багатоступеневу освіту. Так, Іспанія, Нідерланди, Польща та інші мають двоступеневу освіту, США та Італія – треступеневу. Окремі країни мають чотири ступені системи освіти (Німеччина, Франція), проте така практика не набула поширення [1].

З метою впорядкування значної кількості спеціальностей, за якими здійснювалась підготовка фахівців ІТ-сфери, у тому числі й програмістів, Кабінетом Міністрів України видано розпорядження від 21.10.2011 р. № 1036-р. «Про затвердження плану заходів щодо забезпечення розвитку освіти у сфері інформаційних технологій в Україні до 2013 року» [2]. Із низкою відповідних програм та ініціатив у 2010–2011 рр. виступило також Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України [3].

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 №266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», [4] маємо такі спеціальності в галузі інформаційних технологій та професійні назви робіт в ІТ-галузі (табл. 1).

*Таблиця 1*

***Спеціальності в галузі інформаційних технологій та професійні назви робіт в ІТ-галузі***

<b>Шифр галузі</b>	<b>Галузь знань</b>	<b>Код спеціальності</b>	<b>Найменування спеціальності</b>
12	Інформаційні технології	121	Інженерія програмного забезпечення
		122	Комп'ютерні науки та інформаційні технології
		123	Комп'ютерна інженерія
		124	Системний аналіз
		125	Кібербезпека

Згідно з Національним класифікатором професій [5, с. 241–242] професійні види робіт, які передбачають здобуття кваліфікації бакалавра, належать до розділу «фахівці», а роботи, які потребують кваліфікації спеціаліста або магістра, належать до розділу «професіонали». Зокрема, до фахівців кваліфікаційного угруповання «техніки-програмісти» (код 3121) належать: технік-програміст, фахівець з інформаційних технологій, фахівець з комп'ютерної графіки (дизайну), фахівець з розроблення та тестування програмного забезпечення, фахівець із розроблення комп'ютерних програм. До кваліфікаційного угруповання «професіонали» в галузі програмування (код 2132) належать: молодший науковий

співробітник (програмування), науковий співробітник (програмування), науковий співробітник-консультант (програмування), інженер-програміст, програміст (база даних), програміст прикладний та програміст системний.

У листі Міністерства освіти і науки України «Щодо покращення якості підготовки фахівців для ІТ-галузі» наголошено на необхідності перегляду змісту нормативних дисциплін, які викладаються під час підготовки фахівців [6, с. 184–197].

У 2016 р. МОН України проведено роботу зі створення нових освітніх стандартів, структуру яких обумовлено Законом про вищу освіту (2014 р.). Змінено всю систему стандартів вищої освіти з урахуванням міжнародних напрацювань у галузі освітніх стандартів для ІТ-фахівців [7].

У створенні нових стандартів значну увагу приділено збереженню принципу наступності в навчанні. Поняття наступності характеризує вимоги, які висуваються до знань і вмінь учнів на певному етапі навчання; застосування форм, методів і прийомів опрацювання нового навчального матеріалу як з боку викладачів, так і з боку авторів програм і підручників. Сучасні українські вчені вбачають сутність наступності не лише в наявності наступних зв'язків, а й у забезпеченні динаміки розвитку педагогічного процесу в підготовці фахівців [8].

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Залежно від наукових поглядів дослідників питання наступності у навчанні розглянуто суттєво по-різному: і як нормативна функція дидактики, і як загальнодидактичний принцип (О. Андріянчик, С. Годник, Ю. Кустов, М. Махмутов, О. Мороз, В. Черкасов та ін.), одні її вважають загальнопедагогічною закономірністю (Н. Олейник, Д. Ситнікова та ін.), інші – методологічним принципом (О. Киверялг, В. Ревтовіч, Я. Умборг та ін.).

Науковці О. Киверялг і З. Михайлов стверджують, що наступність як дидактичний принцип характеризується такими ознаками: загальність, дидактичність, взаємопроникнення і взаємозв'язок з іншими принципами, наприклад, науковості та доступності, професійної спрямованості тощо.

**Завдання дослідження:** дослідити педагогічний процес підготовки техніків-програмістів як основи готовності до їх майбутньої професійної діяльності з метою реалізації повною мірою принципу неперервності й наступності як внутрішньо єдиного процесу зміни ідей, теорій, понять, методів наукового дослідження.

**Виклад основного матеріалу дослідження.** У дослідженні проблеми наступності в навчанні й вихованні виокремлено кілька напрямів. Перший із них відображений у дослідженнях О. Блауса, Ш. Ганеліна, Б. Гершунського, С. Годника, В. Сенько та ін. і пов'язаний з вивченням ролі принципу наступності в цілісному педагогічному процесі.

Науковець М. Левочко [9] стверджує, що всі вчені розглядають наступність як обов'язкову умову і як принцип організації перетворювальної діяльності. Сутність наступності полягає в тому, що із зміною цілого як системи зберігаються окремі його компоненти і способи організації. Наступність в освіті означає нерозривність всього пізнання як внутрішньо єдиного процесу зміни ідей, теорій, понять, методів наукового дослідження. Без наступності неможливий рух уперед у сферах людської діяльності, бо без опори на досягнення попередніх етапів на порожньому місці не виникає нічого нового.

Дослідниця визначає характеристики наукових аспектів наступності у професійній підготовці майбутніх фахівців, зокрема:

**Психологічний:**

- пов'язаний з вивченням природного логічного зв'язку в розвитку дітей, таке знання забезпечує поступовість і плавність процесів;
- визначає специфіку переходу від однієї провідної діяльності до іншої;
- відокремлює закономірності психічного розвитку дитини на перехідному етапі від дошкільця до школярства тощо.

**Педагогічний:**

- спрямований на з'ясування специфіки прояву феномену наступності й перспективності в різних педагогічних категоріях;
- визначає напрями розвитку, освіченості й вихованості студентів на кожній наступній сходинці освіти;
- встановлює доцільне співвідношення між загальною і спеціальною підготовкою, знаннями, вміннями й навичками;
- збагачує поняття наступності та перспективності новим суттєвим змістом.

**Методичний:**

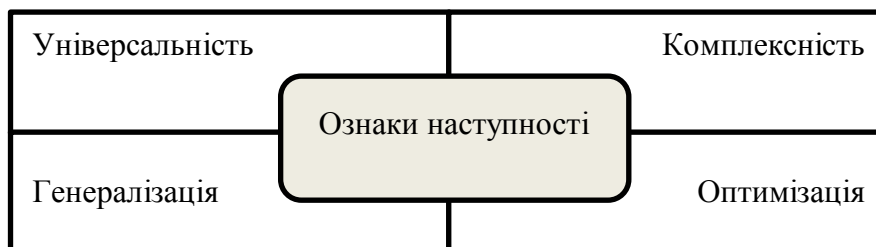
- визначає послідовні логічні зв'язки у меті, змісті, завданнях, методах, організаційних формах і засобах навчання й виховання. Без наступності в компонентах методичної системи неможливо навчити студентів ні обліку, ні економіки, ні фінансів, неможливо виховати гармонійно розвинуту особистість [10].

Головними ознаками наступності (рис. 1) як педагогічного явища є:

- універсальність, завдяки якій спостерігаються змістовні внутрішньо-предметні й міжпредметні взаємопов'язані компоненти програмового матеріалу;
- комплексність методів і засобів;
- оптимізуюча роль процесу наступності, яка відіграє роль «ланцюга», що з'єднує навчальний матеріал, надаючи йому впорядкованості;
- генералізація наступності.

Зупинимося на ознаках наступності детальніше.

1. Генералізація наступності: завдяки наступності предмет вивчення стає повнішим, набуває реального значення, своєрідності особливих цілей, завдань.



**Рис. 1. Головні ознаки наступності**

Дослідження педагогічного процесу підготовки техніків-програмістів як основи готовності до їх майбутньої професійної діяльності показало, що

принципи неперервності й наступності реалізуються не повною мірою. Ці принципи мають відобразитися в освітніх і професійних стандартах.

2. Стандарт вищої освіти – це сукупність вимог до змісту та результатів освітньої діяльності вищих навчальних закладів і наукових установ за кожним рівнем вищої освіти в межах кожної спеціальності. Стандарти вищої освіти використовують для визначення та оцінювання якості змісту і результатів освітньої діяльності вищих навчальних закладів (наукових установ) [11, с. 75–79]. Державний стандарт професійно-технічної освіти з конкретної професії є документом, у якому визначено державні вимоги до результатів навчання професійно-технічної освіти, рівня професійної кваліфікації випускників професійно-технічних навчальних закладів та освітнього рівня вступників до зазначених навчальних закладів. Професійний стандарт – це набір вимог до кваліфікації працівників, їх компетенції, які визначають роботодавці. Професійні стандарти є основою для формування професійної кваліфікації.

3. Професійні та освітні стандарти мають бути елементами єдиної національної системи кваліфікацій, які представлені у вигляді комплексу взаємопов'язаних документів, що забезпечують взаємодію між професійною освітою і ринком праці з метою поліпшення якості підготовки фахівців та їх конкурентоспроможності на національному та міжнародному ринку праці [2]. Взаємозв'язок професійних та освітніх ІТ-стандартів подано на рис. 2.

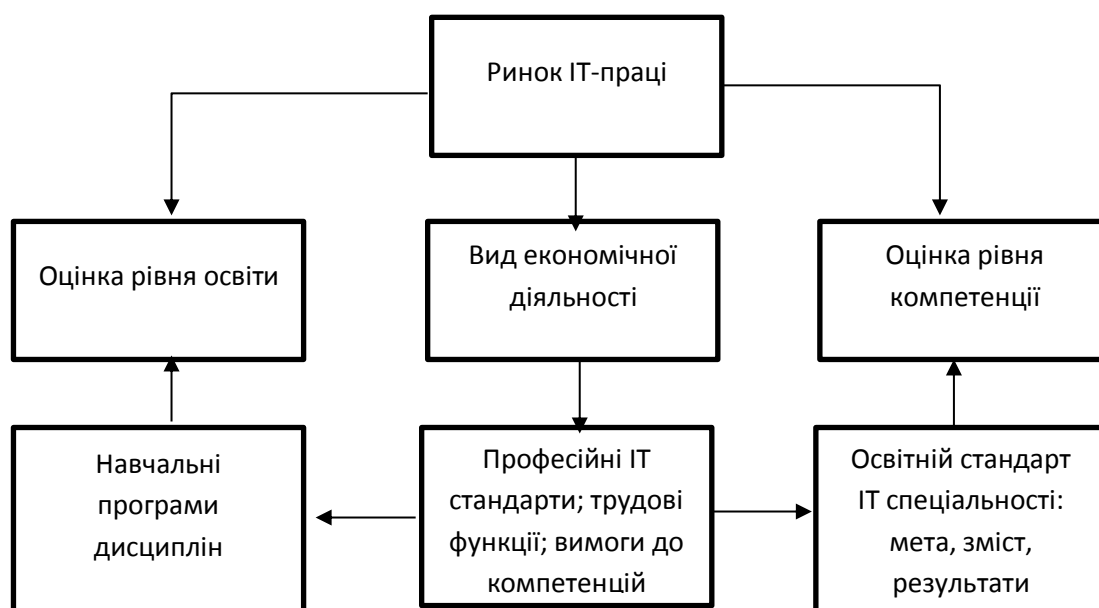


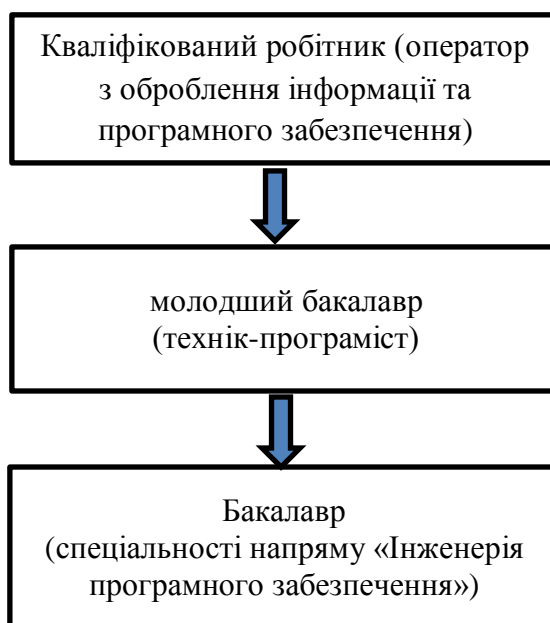
Рис. 2. Взаємозв'язок професійних та освітніх ІТ-стандартів

4. На основі поданих у професійних стандартах вимог до базових знань можна визначити перелік дисциплін навчального плану, які опануватиме студент ІТ-спеціальностей. Освітні технології розглядаються як спосіб формування компетентностей (за допомогою активних та інтерактивних методів навчання) і системи оцінювання (за допомогою залучення роботодавців і професійних експертів для їх розвитку) як інструмент для завершення формування компетенцій [12, с. 229–240].

На законодавчому рівні не існує чітко визначеної структури наступності з переходом із однієї ланки освіти до іншої. Проте про її наявність свідчить аналіз

стандартів освіти, професійних стандартів та відповідно навчальних планів і програм, де подано як зміст навчання, так і компетентності, яких набувають здобувачі освіти.

Розкриваючи неперервність підготовки техника-програміста у системі професійної освіти (рис. 3.), зазначимо, що її комплексність забезпечується на рівні зв'язку «заклад ПТО – коледж – заклад вищої освіти», де молодь опановує спеціальності оператора з оброблення інформації та програмного забезпечення (заклади ПТО), техника-програміста (коледж) та інженера-програміста (ЗВО) за напрямом «Інженерія програмного забезпечення».



**Рис. 3. Наступність у навчанні за напрямом «Інженерія програмного забезпечення»**

5. Зазначені професії є одними із найбільш затребуваних на ринку праці, і професійна підготовка до цих професій здійснюється у багатьох українських навчальних закладах. Так, у реєстрі суб'єктів освітньої діяльності єдиної державної електронної бази з питань освіти (ЄДЕБО) міститься 110 навчальних закладів, що навчають учнів за спеціальністю «оператор з оброблення інформації та програмного забезпечення» [10]. За інформацією освітнього ресурсу Освіта.ua, за напрямом «Інженерія програмного забезпечення» навчання здійснюється у 87 коледжах та 78 ЗВО.

Готовність майбутніх фахівців із напрямку підготовки «Інженерія програмного забезпечення» залежить від того рівня компетентностей, які вони набувають як під час навчання, так і після його завершення. Навчання майбутніх фахівців комп'ютерних наук забезпечується відповідно до навчальних планів і освітньо-професійної програми, які розробляються на основі стандарту їх підготовки.

Відповідно до Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників, що є загальними для всіх видів економічної діяльності [13], завдання та обов'язки фахівців професій «Оператор з оброблення інформації та програмного забезпечення», «технік-програміст» та «інженер-програміст» мають суттєву схожість. Їх діяльність тією чи іншою мірою пов'язана із програмним забезпеченням. Проте, якщо оператор вміє лише вводити підготовлену



інформацію, то технік-програміст і інженер-програміст розробляють нове програмне забезпечення. З огляду на те, що в компаніях-розробниках програмного забезпечення кількість програмістів здебільшого є недостатньою, до їх компетенцій можуть належати всі обов'язки і з встановлення програмного забезпечення, і з його розроблення, і з розроблення технології розв'язання завдань виробничого та науково-дослідного характеру. Отже, функціональні обов'язки є взаємопов'язаними.

**Висновки дослідження.** На основі теоретичного аналізу проблеми теорії і практики формування готовності майбутніх техніків-програмістів до професійної діяльності з точки зору вивчення сучасного досвіду та узагальнення здобутих результатів наукового пошуку зроблено такі висновки:

*по-перше:* завданням передвищої (професійної) освіти України в умовах розбудови інформаційного суспільства є підготовка фахівця, який має глибокі професійні знання; вміє самостійно виконувати поставлені перед ним виробничі завдання; володіє практико-зорієнтованими компетенціями; здатний до творчого перетворення дійсності та до професійного саморозвитку й самовдосконалення;

*по-друге:* професійне самовдосконалення є найважливішим складником професійної підготовки сучасного техника-програміста, що забезпечує його мобільність і конкурентоспроможність на ринку праці, дає можливість найбільш повно розкрити свій особистісно-професійний потенціал у професійній діяльності, спираючись на сформовані під час навчання компетентності;

*по-третє:* проблема формування готовності майбутніх техніків-програмістів до фахового саморозвитку та самовдосконалення є одним із найактуальніших напрямів досліджень у контексті професійного становлення особистості;

*по-четверте:* у процесі професійної підготовки в закладі фахової передвищої освіти педагогічному колективу належить сформувати готовність майбутніх техніків-програмістів до реалізації необхідних професійних компетенцій;

*по-п'яте:* високий рівень сформованої готовності техника-програміста до професійної діяльності досягається за умови створення сприятливих психолого-педагогічних умов для його реалізації, у цілеспрямованому формуванні всіх необхідних особистісних якостей, здібностей, знань, мотивів, що утворюють основу готовності до самовдосконалення та забезпечують його ефективність, а також у педагогічному супроводі процесів самостворення, завдяки якому здійснюється необхідна підтримка людини в її самовдосконаленні;

*по-шосте:* враховуючи міжнародні напрацювання в галузі освітніх стандартів для ІТ-фахівців, Україна змінила всю систему стандартів вищої освіти [7]. При цьому значну увагу приділено збереженню наступності у навчанні. Поняття наступності характеризує вимоги, що ставляться до знань і вмінь здобувачів освіти на певному етапі навчання; застосування форм, методів і прийомів опрацювання нового навчального матеріалу як з боку викладачів, так і з боку авторів програм та підручників. Більшість сучасних українських вчених вбачає сутність наступності не лише в наявності наступних зв'язків, а й у забезпеченні динаміки розвитку педагогічного процесу в підготовці фахівців, яких потребує ринок праці.

### Список використаних джерел

1. Лебедь Г. М. Освітня складова змісту фахової підготовки майбутніх програмістів. *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету* : зб. наук. пр. Ізмаїл, 2017. Вип. 36. С. 149–153
2. Про затвердження плану заходів щодо забезпечення розвитку освіти у сфері інформаційних технологій на період до 2013 року: розпорядження Каб. Міністрів України від 21 вересня 2011 р. № 1036-р. *База даних «Законодавство України»* / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1036-2011-%D1%80#Text> (дата звернення: 11.01.2020).
3. Міністерство освіти і науки України: офіц. сайт. URL: <http://www.mon.gov.ua/ua> (дата звернення: 11.08.2021).
4. Національний класифікатор України. Класифікатор професій. ДК 003:2010 (на зміну ДК 003:2005) : затв. Наказом Держспоживстандарту України від 28.07.2010 № 327. *База даних «Законодавство України»* / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text> (дата звернення: 11.08.2021).
5. Матвієнко О. Готовність майбутнього вчителя початкової школи до творчої навчально-виховної діяльності. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2012. № 6, ч. 1. С.238-244
6. Лебедь Г. М. Генеза змісту фахової підготовки майбутніх програмістів у політехнічних навчальних закладах України (кінець ХХ – початок ХХІ століття) : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 / КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», Тернопільський нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка. Херсон ; Тернопіль, 2018. 265 с.
7. Левочко М. Т. Наступність у професійній підготовці майбутніх фахівців економічної галузі в системі «коледж-університет»: дис. ... д-ра наук: 13.00.04 / Ін-т вищ. освіти АПН України. Київ, 2010. 325 с.
8. Корнят В. Неперервність у системі професійної підготовки соціальних педагогів. *Освітологічний дискурс* : електрон. фах. вид. 2018. № 3/4. С. 185–197. URL: <https://od.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/view/534> (дата звернення: 10.02.2020).
9. Наука і сучасність: зб. наук. пр. Науковий часопис Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Т. 56. Київ: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2006. 232 с.
10. Реєстр суб'єктів освітньої діяльності. Єдина державна електронна база з питань освіти : офіц. сайт. URL: <https://registry.edbo.gov.ua/search/> (дата звернення 15.11.2020)
11. Дворнік М. О. Сутність та проблеми розвитку інформаційного суспільства в Україні. *Сталий розвиток економіки*. 2013. № 4. С. 75-79
12. Ковалюк Т. В. Узгодження вимог професійних та освітніх ІТ-стандартів до компетентностей випускників ІТ-спеціальностей ВНЗ. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Інформаційні системи та мережі*. 2017. № 872. С. 229–240.
13. Довідник ВНЗ. Osvita.ua: освітній інформ. портал. URL: <https://osvita.ua/vnz/guide/search-17-0-0-191-75.html> (дата звернення: 15.01.2020).

### References

1. Lebed, G. M. (2017). The educational component of the content of professional training of future programmers. *Scientific Bulletin of the Izmil State University of Humanities*, 36, 149–153. [in Ukrainian].
2. Kabinet Ministriv Ukrainy. (2011, September 21). On the approval of the plan of measures to ensure the development of education in the field of information technologies for the period until 2013: order of the Cad. of the Ministers of Ukraine, No. 1036-r. *Database "Legislation of Ukraine"*, Verkhovna Rada of Ukraine. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1036-2011-%D1%80#Text> [in Ukrainian].



3. Ministry of Education and Science of Ukraine: officer. site. <http://www.mon.gov.ua/ua> [in Ukrainian].
4. National Classifier of Ukraine. Classifier of professions. DK 003:2010 (to replace DK 003:2005): approved by the Order of the State Consumer Standard of Ukraine dated 07.28.2010 No. 327. Database “Legislation of Ukraine”, VR of Ukraine. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text> [in Ukrainian].
5. Matvienko, O. (2012). The readiness of the future primary school teacher for creative educational activities. *Problems of modern teacher training*, No. 6, Part 1. [in Ukrainian].
6. Lebed, H. M. (2018). *Genesis of the content of professional training of future programmers in polytechnic educational institutions of Ukraine (end of the 10th and beginning of the 21st century)* [dysertatsiia candidate ped. sciences, Kherson Academy of Continuing Education, V. Hnatyuk Ternopil National ped. University]. [in Ukrainian].
7. Levochko, M. T. (2010). *Continuity in the professional training of future specialists in the economic field in the “college-university” system* [dissertation ... Doctor of Sciences, Institute of Higher of education of the APN of Ukraine]. [in Ukrainian].
8. Kornyat, V. (2018). Continuity in the system of professional training of social pedagogues. *Educational discourse: electr. profession. view*, 3/4, 185–197. <https://od.kubg.edu.ua/index.php/journal/article/view/534> . [in Ukrainian].
9. *Science and modernity: a collection of sciences. Ave. Scientific journal of the M. P. Drahomanov National Pedagogical University*. (2006). Vol. 56. Kyiv: M. P. Dragomanov NPU. [in Ukrainian].
10. *Register of subjects of educational activity. Unified state electronic database on education*: officer. site. <https://registry.edbo.gov.ua/search/> . [in Ukrainian].
11. Dvornik, M. O. (2013). Essence and problems of information society development in Ukraine. *Sustainable economic development*, No. 4, P/ 75-79 [in Ukrainian].
12. Kovalyuk, T. V. (2017). Harmonization of the requirements of professional and educational IT standards to the competencies of graduates of IT specialties of universities. *Bulletin of the Lviv Polytechnic National University. Information systems and networks*, 872, P/ 229-240 [in Ukrainian].
13. Directory of universities. Osvita.ua: educational information. portal. <https://osvita.ua/vnz/guide/search-17-0-0-191-75.html> [in Ukrainian].

**Iryna Varava,**

Doctor of Philosophy,

Associate Professor of the Department of Theory of State and Law

Faculty of Science of the National Aviation University,

Kyiv, Ukraine

*e-mail:* [varavairina8@gmail.com](mailto:varavairina8@gmail.com)

*ORCID ID:*0000-0001-5168-2775

**Shilo Oleksii,**

researcher of the ICT and scientometrics sector

department of scientific information and analytical support of education,

State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine

named after V. O. Sukhomlynskyi,

Kyiv, Ukraine

*e-mail:* [alex@n-t.ru](mailto:alex@n-t.ru)

## CONTINUITY OF PROFESSIONAL TRAINING AS THE BASIS OF READINESS FOR PROFESSIONAL ACTIVITY

The study draws attention to the continuity of professional training of IT specialists, who are needed by the modern labor market of the information society as an important factor of readiness for professional activity and professional self-improvement.

According to the letter of the Ministry of Education and Science of Ukraine "Regarding the improvement of the quality of training of specialists for the IT industry", which emphasized the need to review the content of normative disciplines taught during the training of specialists, in 2016 the Ministry of Education and Science of Ukraine carried out work on the creation of new educational standards, the structure of which stipulated by the Law on Higher Education (2014). When creating new standards, considerable attention was paid to maintaining continuity in education, the essence of which is not only the presence of subsequent connections, but also the fact that it provides for the dynamics of the development of the pedagogical process in the training of specialists. Despite the significant progress of the scientific community in working out this problem, there is no clear understanding of the essence and functions of this phenomenon.

The purpose of the study is to prove the relevance of the principle of continuity of professional training as a basis for the readiness of future computer programmers for professional activity, to reveal the essence and content of the concept of "continuity of professional training of IT specialists", to carry out an analysis of scientific works on the stated issues. Applied research methods: analysis, synthesis, logical, comparative.

The results obtained: the researcher concludes that continuity as a didactic principle is characterized by the following qualities: generality, didacticity, interrelationship and interpenetration with other principles, for example, scientific and accessible, professional orientation, etc. The author also proves that the readiness for professional self-improvement of future programmer technicians is one of the necessary components of their professional competence.

**Keywords:** *vocational higher education, readiness for professional activity, self-improvement, self-development, continuity, programmer technicians, professional standard, IT industry, information technologies.*